

EURÓPAI TANÁCS

Brüsszel, 2011. április 20. (26.04)
(OR. en)

EUCO 7/1/11
REV 1

CO EUR 5
CONCL 2

FEDŐLAP

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Tárgy: **AZ EURÓPAI TANÁCS RENDKÍVÜLI ÜLÉSE**
2011. március 11.

NYILATKOZAT

A delegációk mellékelten kézhez kapják az Európai Tanács 2011. március 11-i rendkívüli ülésén elfogadott nyilatkozat felülvizsgált változatát.

AZ EURÓPAI TANÁCS NYILATKOZATA

1. Az Európai Tanács ma rendkívüli ülést tartott, amelyen megvitatta a Líbiában és a déli szomszédság országában zajló eseményeket, és meghatározta az EU jövőbeli politikájának és intézkedéseinek irányát és prioritásait.
2. A demokratikus felkelések drámai változásokat eredményeznek a déli szomszédság országában, új reményt hozva és lehetőséget kínálva arra, hogy ezek az országok a demokrácián, a pluralizmuson, a jogállamiságon, az emberi jogokon és a társadalmi igazságosságon alapuló jövőt építhessenek. Haladás és demokrácia szorosan összefügg egymással. Az Európai Tanács üdvözli a térség népei által mutatott bátorságot, és újólag megerősíti, hogy most itt az alkalom számukra, hogy békés és demokratikus eszközökkel döntsenek jövőjükéről.
3. A térség valamennyi országában politikai és gazdasági reformok végrehajtására, illetve a reformok ütemének felgyorsítására van szükség. Az Európai Unió minden olyan lépést támogatni fog, amely a demokratikus átalakulás, a békés változást lehetővé tevő politikai rendszerek kialakítása, a növekedés és a jólét, valamint a gazdasági tevékenységből származó haszon arányosabb elosztása irányába mutat. Ezzel összefüggésben az Európai Tanács melegen üdvözli Marokkó királyának egy tanácsadó bizottság létrehozásáról szóló bejelentését. E bizottság elkészíti az alkotmány felülvizsgálatát, melyet azután jóváhagyás céljából a marokkói nép elé terjesztenek. Az uniós támogatás arányban fog állni a partnerországok demokratikus átalakulásban elért eredményeivel. Kiemelkedő fontosságúak az Európa és a térség közötti szorosabb parlamenti kapcsolatok, tekintettel arra, hogy a fő célok egyike az erős demokratikus intézmények létrehozása.

4. Tunéziát illetően az Európai Tanács üdvözli azt a bejelentést, hogy 2011. július 24-re kitűzték az alkotmányozó gyűlés megválasztását. Az EU kész arra, hogy a tunéziai hatóságokkal szoros konzultációt folytatva megadja az ehhez szükséges támogatást, akár azáltal, hogy emelt szintű státuszt biztosít Tunézia számára. Amint a tunéziai hatóságok arra készen állnak, az EU hajlandó támogatást nyújtani az ország előtt álló gazdasági és társadalmi kihívások kezeléséhez. Az Európai Unió hosszú távon elkötelezett e célok mellett, és elő kívánja mozdítani a gazdasági és társadalmi fejlődést. A tunéziaiak által a Líbiából menekülők iránt tanúsított szolidaritás a legmagasabb szintű elismerésre és támogatásra érdemes.
5. Az Európai Tanács támogatja az egyiptomi demokratikus átmenetet. Üdvözli, hogy időben előterjesztették az első javaslatokat az alkotmány módosítására vonatkozóan, és arra ösztönzi az egyiptomi hatóságokat, hogy továbbra is törekedjenek a politikai reformokra és a teljes demokratikus átalakulást segítő környezet kialakítására, többek között azáltal, hogy feloldják a szükségállapotot. Az Európai Unió készen áll arra, hogy az egyiptomi nép elsődleges céljaival összhangban teljes körű támogatást mozgósítson, és párbeszédet kezdett a nemrégiben kinevezett egyiptomi kormánnyal.
6. A líbiai helyzet továbbra is súlyos aggodalomra ad okot. Hangot adunk a líbiai néppel és az áldozatokkal való erőteljes szolidaritásunknak. Határozottan elítéljük a líbiai rezsim által a saját polgáraival szemben alkalmazott erőszakos elnyomást, az emberi jogok súlyos és szisztematikus megsértését. Üdvözöljük az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1970. sz. határozatát és azt, hogy a líbiai helyzetet a Nemzetközi Büntetőbíróság elé utalták. Elfogadhatatlan, hogy erőt alkalmazzanak a civil lakossággal szemben, különösen katonai eszközökkel. Az erő alkalmazásának ezért haladéktalanul véget kell vetni. Az emberek biztonságát minden ehhez szükséges eszközzel garantálni kell. Az Európai Tanács mély aggodalmát fejezi ki a polgári lakosság elleni – többek között légi csapások formájában végrehajtott – támadások kapcsán. A polgári lakosság védelme érdekében a tagállamok minden szükséges eszköz igénybevételének lehetőségét megvizsgálják, amennyiben azokra bizonyíthatóan igény mutatkozik, illetve amennyiben azok egyértelmű joggalappal rendelkeznek, és a régió támogatását is élvezik. A felelősségre vonás nem marad el, az elkövetők súlyos következményekkel számolhatnak. A válság kezelése során együtt fogunk működni az Egyesült Nemzetek Szervezetével, az Arab Ligával, az Afrikai Unióval és más nemzetközi partnereinkkel. Sürgősen szükség van egy csúcstalálkozó megrendezésére az Arab Liga, az Afrikai Unió és az Európai Unió között.

7. Kadhafi ezredesnek azonnal át kell adnia a hatalmat. A nevéhez kötődő rezsim minden legitimitását elveszítette, az Európai Unió nem tekinti többé partnerének a párbeszédben. Az Európai Unió korlátozó intézkedéseket fogadott el az ország vezetésével és a rezsim ellenőrzése alatt álló, jelentős vagyoni eszközöket birtokló szervezetekkel szemben, ezenfelül pedig készen áll arra, hogy további szankciókat fogadjon el.
8. A cél, hogy Líbia minél előbb a széles körű párbeszéden alapuló, a demokráciához vezető rendezett átmenet útjára lépjen. Az Európai Unió üdvözli, bátorítja, és a politikai párbeszédben partnerének tekinti a Bengáziban felállított ideiglenes, átmeneti nemzeti tanácsot. Az Európai Unió készen áll segítséget nyújtani ahhoz, hogy Líbiában alkotmányos állam jöjjön létre és fejlődjön a jogállamiság. Kész teljesíteni a líbiai nép kérését, és segíteni a líbiai gazdaság beindításában.
9. A Líbiában és az ország határain kibontakozó humanitárius helyzet aggasztó méreteket ölt, és ezt az események által előidézett tömeges migrációs mozgás tovább súlyosbítja. Továbbra is elsőrendű feladat az uniós polgárok, valamint a harcok elől menekülő más állampolgárok biztonságos evakuálása. Az Európai Unió humanitárius segélyeket mozgósított, és vállalta, hogy továbbra is segítséget nyújt a líbiai népnek és az országból menekülőknak, szorosan együttműködve az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosával, a Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatallal, a Nemzetközi Migrációs Szervezettel, a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságával, illetve a Vöröskereszt és Vörösfélhold Társaságok Nemzetközi Szövetségével és a nem kormányzati szervezetekkel. Az Európai Unió valamennyi érintett felet felszólítja, hogy tegye lehetővé a humanitárius szervezeteknek és humanitárius segítséget nyújtóknak, hogy minden olyan területre eljussanak, ahol segítségre van szükség, és készen áll arra, hogy támogassa őket munkájukban. Az Európai Unió e célból fokozni fogja a koordinációt annak érdekében, hogy eszközeinek és képességeinek igénybevétele eredményes és koherens legyen, a humanitárius elvek tiszteletben tartása mellett.

10. Azoknak a tagállamoknak, amelyeket a migrációs áramlások a legközvetlenebbül érintenek, szolidaritásunk konkrét tetteiben való megnyilvánulására van szükségük. Az Európai Unió és tagállamai készen állnak, hogy a helyzet alakulásának megfelelően megadják a szükséges támogatást. Az EU különösen a Frontex Hermes 2011 művelete révén továbbra is szorosan figyelemmel fogja kísérni, hogy az események milyen hatást gyakorolnak a régió belüli és az onnan kiinduló migrációra. A tagállamok felkérést kapnak, hogy biztosítsanak a Frontex számára szükség szerint további emberi és technikai erőforrásokat. A Bizottság felkérést kap, hogy tegyen elérhetővé további erőforrásokat. Az Európai Tanács gyors megállapodást sürget az ügynökség képességeit növelő rendelethez vonatkozóan.
11. Az Európai Unió konzultálni fog a térség országaival a határigazgatás és -ellenőrzés javítását szolgáló pénzügyi és technikai támogatásról, valamint a migránsoknak a származási országukba való visszatérését megkönnyítő intézkedésekről. Az Európai Tanács felkéri az IB Tanácsot, hogy haladéktalanul üljön össze. A Tanács felkérést kap, hogy a Bizottsággal együttműködésben az Európai Tanács júniusi ülésére nyújtson be tervet a migrációs és menekültáramlások kezelését szolgáló kapacitások fejlesztésére vonatkozóan.
12. Átfogó migrációs megközelítést kell előmozdítani, összhangban az EU migrációval kapcsolatos globális megközelítésével. Ehhez kapcsolódóan az Európai Uniónak a mobilitás problémájával és az emberek közötti személyes kapcsolatok elősegítésének kérdésével is foglalkoznia kell, és ennek érdekében olyan eszközöket kell igénybe vennie, mint például a mobilitási partnerségek, amelyek minden olyan partnerrel kialakíthatók, amely kellő eredményeket ért el a reformfolyamatok terén és együttműködik az emberkereskedelem és az illegális bevándorlás elleni küzdelemben. A Bizottság felkérést kap, hogy nyújtson be javaslatokat az európai és a dél-mediterrán ifjúság közötti kapcsolatok ösztönzésére.

13. Általánosabb szinten, a jelenlegi igények célirányosabb kielégítése érdekében hamarosan sor kerül a meglévő partnerségi és támogatási programok felülvizsgálatára, térségbeli partnereinkkel szoros együttműködésben. E téren a Bizottságnak és a főképviselőnek elsődlegesen országközpontú és teljesítményorientált szemléletet kell követnie.
14. Középtávra előretekintve az Európai Tanács – a 2011. február 4-i nyilatkozatával összhangban – a régióval kialakítandó új partnerségre szólít fel. Ezzel kapcsolatban melegen üdvözli a Bizottság és a főképviselő együttes közleményét, melyben javaslatot tesznek a demokráciát és a közös jólétet szolgáló, a dél-mediterrán térséggel folytatandó partnerségre, mely az EU összes eszközt igénybe vevő, differenciált és ösztönzőkre építő szemléletet követ. A partnerség további építőeleme a fokozottabb gazdasági integráció, a szélesebb piachoz való hozzájárulás, és a politikai együttműködés. Az Európai Tanács felszólítja a Tanácsot, hogy mielőbb vizsgálja meg a közleményben foglalt javaslatokat, kiváltképpen azt, hogy milyen feltételek mellett lehetne fokozni az EU partnereinek nyújtott támogatását. Várakozással tekint az európai szomszédságpolitikával foglalkozó, a közeljövőben várható közlemény elé.
15. Alapvető fontosságú továbbá, hogy az országok megkapják az újjáépítéshez és a gazdaságuk modernizálásához szükséges eszközöket. A gazdasági fejlődés és a munkahelyteremtés – különösen a fiatalok számára – alapvető szerepet játszik a demokrácia megszilárdításában. A Tanácsnak sürgősen meg kell állapodnia a pán-euromediterrán származási szabályokról szóló, még elfogadásra váró javaslatokról, a Bizottság pedig felkérést kap, hogy terjesszen elő rövid, közép- és hosszú távra vonatkozó javaslatokat a régióbeli kereskedelem és a közvetlen külföldi beruházások növelésének további lehetőségeiről. Ezenfelül a térség idegenforgalmi ágazatában is új lendületre van szükség. A Tanácsnak sürgősen meg kell vizsgálnia az Európai Beruházási Bank korábbi kihelyezéseiből visszaáramló bevételekre vonatkozó bizottsági javaslatokat, és meg kell vizsgálnia, hogy milyen további módokon lehet fokozni az EBB általános pénzügyi támogatási kapacitását. Fontos a többi nemzetközi pénzügyi intézménnyel is koordinációt folytatni.

16. A történetek tanulságait levonva az Európai Unió készen áll arra, hogy felülvizsgálja az Unió a Mediterrán Térségért feladatait, erősítve ezáltal a régióban a demokráciát és a stabilitást. Fokozni kell azon konkrét intézkedések és projektek végrehajtását, amelyek a demokratikus intézményeknek, valamint a véleménynyilvánítás szabadságának megszilárdítását (ideértve az internet akadálytalan használatát), a civil társadalom megerősítését, a gazdaság támogatását, a szegénység visszaszorítását és a társadalmi igazságtalanságok kezelését szolgálják.

17. Az Európai Unió tudatában van annak, hogy ezen események milyen szélesebb körű politikai és gazdasági hatást gyakorolnak a tágabb térségre, ezért a közel-keleti békefolyamat újraindítására szólít fel.
